

OPIEKUN MEDYCZNY**532102****KWALIFIKACJA WYODRĘBNIONA W ZAWODZIE**

MED.14. Świadczenie usług medyczno-pielęgnacyjnych i opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej

CELE KSZTAŁCENIA

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie opiekun medyczny powinien być przygotowany do wykonywania zadań zawodowych w zakresie kwalifikacji MED.14. Świadczenie usług medyczno-pielęgnacyjnych i opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej:

- 1) rozpoznawania problemów funkcjonalnych oraz potrzeb biologicznych i psychospołecznych osoby chorej i niesamodzielnej w różnym stopniu zaawansowania choroby i w różnym wieku,
- 2) świadczenia usług pielęgnacyjnych i opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej w różnym stopniu zaawansowania choroby i w różnym wieku,
- 3) współpracy z pielęgniarkami i lekarzami oraz innym personelem,
- 4) wykonywania czynności z zakresu pobierania krwi żyłnej i włośniczkowej oraz innych materiałów do badań laboratoryjnych,
- 5) wykonywania czynności z zakresu gimnastyki osiowo-symetrycznej w trzech płaszczyznach jednocześnie SOS 3D – metoda Hoppe,
- 6) wykonywania wybranych czynności medycznych

– w podmiotach leczniczych, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz w środowisku domowym.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I KRYTERIA WERYFIKACJI TYCH EFEKTÓW

Do wykonywania zadań zawodowych w zakresie kwalifikacji MED.14. Świadczenie usług medyczno-pielęgnacyjnych i opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej niezbędne jest osiągnięcie niżej wymienionych efektów kształcenia:

MED.14. Świadczenie usług medyczno-pielęgnacyjnych i opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej	
MED.14.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) określa warunki i organizację pracy zapewniające wymagany poziom ochrony zdrowia i życia przed zagrożeniami występującymi w środowisku pracy	1) wymienia przepisy prawa dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy podczas ręcznych prac transportowych 2) określa kryteria warunkujące bezpieczeństwo pracy w zawodzie, takie jak: przestrzeń pielęgnacyjna bez barier, sprzęt wspomagający podnoszenie i przemieszczanie pacjentów 3) rozpoznaje znaczenie piktogramów informujących o zagrożeniach w instytucjach ochrony zdrowia i pomocy społecznej
2) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska	1) wymienia instytucje oraz służby działające w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska 2) wymienia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska
3) opisuje prawa i obowiązki pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	1) omawia prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym przestrzegania obowiązujących standardów i procedur postępowania oraz reagowania na sytuacje niepożądane 2) wymienia prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy

4) określa zagrożenia związane z występowaniem szkodliwych czynników w środowisku pracy	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia czynniki ryzyka na stanowisku pracy 2) wymienia środki czyszczące, dezynfekcyjne i sterylizujące, zawierające substancje szkodliwe, które mogą uszkadzać skórę, błony śluzowe oraz układ oddechowy 3) omawia procedury postępowania przeciwdziałającego czynnikom szkodliwym i zagrożeniom w miejscu pracy 4) stosuje zasady bezpieczeństwa podczas asystowania osobie niesamodzielnej w trakcie badania w pracowni RTG (radioisotope thermoelectric generator) w celu ograniczenia do minimum narażenia na napromieniowanie 5) opisuje objawy oparzeń skóry w wyniku zadziałania wysokiej temperatury, kontaktu z gorącymi powierzchniami i uszkodzonym sprzętem elektrycznym 6) opisuje objawy ze strony układu mięśniowo-szkieletowego spowodowane przemieszczaniem pacjentów lub dźwiganiem ciężkich przedmiotów 7) opisuje objawy zespołu wypalenia zawodowego w wyniku pracy zmianowej, nocnej i długotrwałego kontaktu z ciężko chorymi osobami 8) zapobiega zagrożeniom dla zdrowia i życia człowieka w środowisku pracy
5) stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia obowiązki pracownika dotyczące ochrony przeciwpożarowej, w tym wynikające z instrukcji obowiązującej w miejscu pracy 2) opisuje podstawowe zabezpieczenia na wypadek pożaru, procedurę wszczynania alarmu, reagowania na alarm pożarowy oraz zasady organizacji akcji ratowniczej do czasu przybycia straży pożarnej
6) organizuje stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii oraz przepisami prawa dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	<ol style="list-style-type: none"> 1) wyjaśnia zasady organizacji przestrzeni pielęgnacyjnej, takie jak: likwidacja barier architektonicznych oraz czysta, sucha podłoga 2) określa kryteria warunkujące bezpieczeństwo na stanowisku pracy, takie jak: przestrzeń pielęgnacyjna bez barier, sprzęt wspomagający podnoszenie i przemieszczanie pacjentów 3) dobiera wyposażenie i sprzęt do stanowiska pracy, takie jak: łóżko z regulowaną wysokością i oprzyrządowaniem, sprzęt wspomagający podnoszenie i przemieszczanie pacjentów 4) sprawdza sprawność sprzętu i zabezpieczenie przewodów elektrycznych 5) stosuje bezpieczne metody przemieszczania pacjentów w obrębie łóżka i poza nim oraz przenoszenia ciężkich przedmiotów
7) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje przeznaczenie odzieży służbowej i ochronnej, w tym obuwia i rękawic 2) stosuje środki ochrony indywidualnej w zależności od wykonywanej pracy
8) udziela pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje podstawowe symptomy wskazujące na stany nagłego zagrożenia zdrowotnego 2) ocenia sytuację poszkodowanego na podstawie analizy objawów obserwowanych u poszkodowanego 3) zabezpiecza siebie, poszkodowanego i miejsce wypadku

	<ul style="list-style-type: none"> 4) układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej 5) powiadamia odpowiednie służby 6) prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w urazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. krwotok, zmiążdżenie, amputacja, złamanie, oparzenie 7) prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w nieurazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. omdlenie, zawał, udar 8) wykonuje resuscytację krążeniowo-oddechową na fantomie zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji i Europejskiej Rady Resuscytacji
MED.14.2. Podstawy opieki nad osobą chorą i niesamodzielną oraz podstawy opieki medycznej	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) przedstawia prawno-etyczne podstawy wykonywania zawodu	<ul style="list-style-type: none"> 1) omawia zasady etyki zawodowej oraz cechy, jakie powinna posiadać osoba wykonująca zawód 2) wymienia zadania zawodowe wynikające z przepisów prawa 3) wymienia prawa pacjenta wynikające z przepisów prawa 4) przestrzega przepisów dotyczących praw pacjenta, ochrony danych osobowych, w tym danych wrażliwych, w związku z realizacją zadań zawodowych 5) omawia zastosowanie przymusu bezpośredniego zgodnie z przepisami w sprawie ochrony zdrowia psychicznego
2) opisuje system ochrony zdrowia i pomocy społecznej	<ul style="list-style-type: none"> 1) opisuje główne podmioty opieki zdrowotnej udzielające świadczeń przeznaczonych dla osoby chorej i niesamodzielnej, takich jak: podstawowa opieka zdrowotna, ambulatoryjna opieka specjalistyczna, opieka stacjonarna szpitalna, opieka długoterminowa w stacjonarnych zakładach opiekuńczo-leczniczych, w zakładach opiekuńczo-pielęgnacyjnych i w hospicjach stacjonarnych, opieka długoterminowa domowa oraz opieka domowa hospicyjna 2) wyjaśnia finansowanie systemu ochrony zdrowia 3) opisuje główne formy organizacyjne pomocy społecznej, takie jak: domy pomocy społecznej, ośrodki wsparcia oraz usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze
3) charakteryzuje rynek usług medycznych i opiekuńczych	<ul style="list-style-type: none"> 1) wyjaśnia pojęcia dotyczące świadczeń zdrowotnych i opiekuńczych, w tym pojęcia: pacjent, podopieczny, ubezpieczony, oraz kryteria kwalifikacyjne do opieki: stan zagrożenia życia, stan zdrowia, poziom sprawności, wiek 2) wyjaśnia pojęcia: standard usług zdrowotnych, standard usług medycznych, standard usług opiekuńczych 3) wymienia kryteria oceny jakości świadczonej opieki 4) wyjaśnia podstawowe różnice w funkcjonowaniu publicznych i niepublicznych podmiotów leczniczych dotyczące podmiotu tworzącego oraz źródeł finansowania działalności leczniczej

	5) wyjaśnia różnice w funkcjonowaniu publicznych i niepublicznych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej dotyczące organu założycielskiego oraz źródeł finansowania
4) charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka	<ol style="list-style-type: none"> 1) objaśnia pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka 2) omawia budowę tkanek, narządów i układów organizmu człowieka 3) opisuje czynności i funkcje komórek, tkanek i narządów oraz prawa rządzące tymi funkcjami 4) omawia rozwój psychofizyczny człowieka w poszczególnych fazach jego życia
5) stosuje zasady udzielania pierwszej pomocy zgodnie z posiadanymi kompetencjami	<ol style="list-style-type: none"> 1) objaśnia pojęcia: pierwsza pomoc, kwalifikowana pierwsza pomoc, reanimacja, resuscytacja, nagłe zagrożenie zdrowotne 2) omawia stany nagłego zagrożenia zdrowotnego spowodowane chorobą, urazem fizycznym, termicznym i chemicznym 3) ocenia stan poszkodowanego i dokonuje pomiarów podstawowych czynności życiowych 4) wykonuje podstawowe czynności resuscytacyjne zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji 5) posługuje się automatycznym defibrylatorem treningowym (AED – Automatyczny Elektryczny Defibrylator)
6) charakteryzuje pojęcia i procesy dotyczące niepełnosprawności i niesamodzielności oraz zmian patologicznych	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje przyczyny i skutki naruszenia funkcji ciała, takie jak: uraz, przewlekła choroba, podeszły wiek oraz czynniki kontekstowe – osobowe i środowiskowe mające wpływ na funkcjonowanie osoby chorej i niepełnosprawnej 2) wyjaśnia pojęcie niepełnosprawności z uwzględnieniem stanu prawnego dotyczącego orzekania o niepełnosprawności do celów rentowych i pozarentowych 3) wyjaśnia pojęcie niesamodzielności (niezdolności do samodzielnej egzystencji) 4) określa poziom zaangażowania zawodowego i modyfikowania postępowania w zależności od stopnia niesamodzielności osoby chorej lub niesamodzielnej 5) wyjaśnia pojęcia: asystowanie, pomaganie, opieka 6) wyjaśnia pojęcia z zakresu patologii 7) wyjaśnia pojęcia: wielki problem geriatryczny, starcza wielochorobowość 8) opisuje objawy i skutki zaburzeń w funkcjonowaniu organizmu człowieka spowodowane procesem starzenia i unieruchomieniem
7) posługuje się językiem migowym	<ol style="list-style-type: none"> 1) stosuje podstawowe techniki języka migowego w udzielaniu świadczeń 2) pomaga pacjentom niedosłyszącym w dostępie do usług medycznych 3) porozumiewa się z pacjentem językiem migowym w stopniu podstawowym

8) podejmuje działania w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki	<ol style="list-style-type: none"> 1) wyjaśnia pojęcia: promocja zdrowia, edukacja zdrowotna, wychowanie zdrowotne, profilaktyka, polityka zdrowotna 2) określa zakres działań i podmioty realizujące promocję zdrowia i profilaktykę 3) wymienia metody profilaktyki stosowane w pracy zawodowej 4) uzasadnia udział opiekuna medycznego w promocji zdrowia i profilaktyce 5) współdziała z osobą niesamodzielną i jej rodziną w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki skutków zaniedbań pielęgnacyjnych
9) przestrzega zasad postępowania w przypadku podejrzenia występowania przemocy	<ol style="list-style-type: none"> 1) definiuje pojęcie przemocy, w tym przemocy w środowisku pracy 2) stosuje procedury dotyczące przeciwdziałania zjawiskom przemocy 3) wskazuje działania przeciwdziałające przemocy adekwatne do danej sytuacji
10) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań zawodowych	<ol style="list-style-type: none"> 1) przestrzega zasad netykiety i norm prawnych dotyczących bezpiecznego korzystania z internetu oraz ochrony informacji i danych 2) wyszukuje, gromadzi, selekcjonuje, przetwarza i wykorzystuje informacje przydatne w wykonywaniu zadań zawodowych 3) wprowadza dane do elektronicznej dokumentacji zgodnie z kompetencjami zawodowymi i kodem dostępu
11) charakteryzuje dokumentację medyczną	<ol style="list-style-type: none"> 1) omawia rodzaje dokumentacji medycznej pacjenta 2) wypełnia dokumentację medyczną związaną z wykonywaniem zadań opiekuna medycznego, taką jak: plan opieki, kartę kontroli podstawowych parametrów życiowych 3) dokumentuje wykonanie czynności zawodowych 4) chroni dokumentację medyczną przed osobami postronnymi i przed zniszczeniem
12) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności podczas realizacji zadań zawodowych	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia cele normalizacji krajowej 2) wyjaśnia, czym jest norma i wymienia cechy normy 3) rozróżnia oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej 4) korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności
MED.14.3. Rozpoznawanie problemów opiekuńczych i medycznych w opiece nad osobą chorą i niesamodzielną	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) rozpoznaje problemy funkcjonalne oraz potrzeby biologiczne i psychospołeczne człowieka w poszczególnych fazach życia i stanach zdrowia	<ol style="list-style-type: none"> 1) omawia metody, techniki i sprzęt do wykonania pomiarów antropometrycznych, pomiarów tętna, ciśnienia tętniczego krwi, oddechu, saturacji krwi, temperatury ciała, obliczania wskaźnika masy ciała – Body Mass Index (BMI) 2) stosuje metody, techniki i sprzęt do wykonania pomiarów antropometrycznych, pomiarów tętna, ciśnienia tętniczego krwi, oddechu, saturacji krwi, temperatury ciała, obliczania wskaźnika masy ciała – Body Mass Index (BMI)

	<p>3) dokumentuje wykonanie pomiarów, w tym z użyciem technik komputerowych</p> <p>4) wykorzystuje wyniki badań i pomiarów do ustalania problemów funkcjonalnych i potrzeb biopsychospołecznych człowieka w poszczególnych fazach życia i stanu zdrowia</p>
2) współpracuje w procesie rozpoznawania problemów i potrzeb osoby chorej i niesamodzielnej	<p>1) wymienia osoby współpracujące w procesie rozpoznawania problemów i potrzeb osoby chorej i niesamodzielnej</p> <p>2) objaśnia potrzebę współpracy w procesie rozpoznawania problemów i potrzeb osoby chorej i niesamodzielnej</p> <p>3) uzasadnia rolę rodziny w procesie rozpoznawania problemów i potrzeb osoby chorej i niesamodzielnej</p> <p>4) nawiązuje współpracę ze współpracownikami podczas rozpoznawania problemów i potrzeb osoby chorej i niesamodzielnej</p> <p>5) nawiązuje współpracę z rodziną podczas rozpoznawania problemów i potrzeb osoby chorej i niesamodzielnej</p>
3) charakteryzuje skutki niesamodzielności w zakresie zaspokajania potrzeb życiowych, w tym: <p>a) odżywiania</p> <p>b) kontroli mikcji i defekacji</p> <p>c) mobilności</p> <p>d) utrzymania higieny ciała</p>	<p>1) wyjaśnia pojęcia niedożywienia i odwodnienia oraz wymienia skutki tych stanów dla zdrowia i życia człowieka</p> <p>2) wyjaśnia pojęcia mikcji i defekacji oraz wymienia skutki braku kontroli nad wydalaniem</p> <p>3) opisuje skutki długotrwałego unieruchomienia</p> <p>4) omawia skutki zaniedbań higienicznych</p>
4) rozpoznaje możliwości osoby chorej i niesamodzielnej w zakresie samoopieki	<p>1) wyjaśnia istotę samoopieki oraz deficytu samoopieki</p> <p>2) opisuje skale służące do oceny zdolności wykonania prostych i złożonych czynności dnia codziennego i czynności życiowych, w tym skale: Barthel, Katza, Lawtona</p> <p>3) omawia zastosowanie skali Barthel jako narzędzia do kwalifikowania osób chorych do opieki długoterminowej</p> <p>4) wykorzystuje wyniki oceny funkcjonalnej w celu ustalenia możliwości osoby chorej i niesamodzielnej w zakresie samoobsługi</p> <p>5) zachęca osobę chorą i niesamodzielną do samoopieki, wskazując na jej zasoby biologiczne i psychiczne oraz znaczenie każdej aktywności w terapii i profilaktyce</p>
5) wyjaśnia znaczenie efektywnego komunikowania się z osobą chorą i niesamodzielną oraz jej rodziną w rozpoznawaniu potrzeb i problemów	<p>1) omawia relacje międzyludzkie i ich znaczenie</p> <p>2) wymienia warunki sprzyjające efektywnemu komunikowaniu się w procesie terapeutycznym</p> <p>3) opisuje zasadę pierwszego kontaktu</p> <p>4) określa znaczenie sygnałów werbalnych i pozawerbalnych w komunikowaniu się z osobą chorą i niesamodzielną z zespołem otępiennym lub innymi zaburzeniami narządów wzroku, słuchu lub mowy</p> <p>5) prowadzi rozmowę z osobą chorą i niesamodzielną</p> <p>6) przeprowadza wywiad z rodziną osoby chorej i niesamodzielnej</p>

MED.14.4. Planowanie czynności higienicznych i pielęgnacyjnych dla osoby chorej i niesamodzielnej	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) planuje czynności higieniczne i pielęgnacyjne adekwatnie do rozpoznanych problemów funkcjonalnych oraz potrzeb biologicznych i psychospołecznych osoby chorej i niesamodzielnej	1) różnicuje problemy funkcjonalne i potrzeby biopsychospołeczne osoby chorej i niesamodzielnej w różnym stanie zdrowia 2) rozróżnia rodzaje niepełnosprawności i stopnia niesamodzielnosci, w tym niepełnosprawność fizyczną, psychiczną, intelektualną, niepełnosprawność narządów wzroku, słuchu lub mowy, niesamodzielnosc częściową, znaczną, całkowitą 3) uwzględnia wyniki pomiarów w postępowaniu pielęgnacyjno-opiekuńczym oraz udostępnia je innym osobom uczestniczącym w procesie terapeutycznym zgodnie z przepisami prawa
2) określa wpływ choroby i niesamodzielnosci na sytuację życiową osoby chorej i niesamodzielnej oraz jej rodziny	1) omawia chorobę przewlekłą i jej wpływ na funkcjonowanie osoby chorej i niesamodzielnej oraz jej rodziny 2) charakteryzuje najczęściej występujące choroby przewlekłe 3) wyjaśnia istotę niesamodzielnosci, różnicuje jej poziomy (stopnie) 4) opisuje niesamodzielnosc jako skutek choroby przewlekłej 5) omawia wpływ choroby i niesamodzielnosci na stan biologiczny oraz psychiczny osoby chorej i niesamodzielnej 6) opisuje specyficzne dla chorób przewlekłych problemy pielęgnacyjno-opiekuńcze
3) modyfikuje działania w zależności od zmieniających się problemów i potrzeb osoby chorej i niesamodzielnej	1) wyjaśnia pojęcia kompensacji i modyfikacji 2) uzasadnia potrzebę modyfikacji działań opiekuńczych odpowiednio do stanu zdrowia i sprawności osoby chorej i niesamodzielnej 3) dobiera sprzęt wspomagający i uzgadnia zmianę postępowania z osobą chorą i niesamodzielną 4) planuje wykonanie czynności pielęgnacyjnych u osoby chorej i niesamodzielnej, uwzględniając ocenę jej stanu 5) planuje zmodyfikowane działania higieniczne, pielęgnacyjne i wspierające odpowiednio do rozpoznanych problemów funkcjonalnych oraz potrzeb biologicznych i psychospołecznych osoby chorej i niesamodzielnej
MED.14.5. Organizowanie i wykonywanie czynności higienicznych oraz wykonywanie wybranych czynności opieki pielęgnacyjnej	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) organizuje warunki do wykonania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych z uwzględnieniem oceny stanu osoby chorej i niesamodzielnej	1) rozróżnia i wyjaśnia pojęcia: higiena, utrzymanie w czystości, pielęgnacja i utrzymanie kondycji 2) przygotowuje warunki do wykonania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych, biorąc pod uwagę bezpieczeństwo osoby niesamodzielnej i własne, efektywność i ergonomię pracy

	<ol style="list-style-type: none"> 3) wyjaśnia zasady wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych, w tym na podstawie planu pielęgnowania zleconego przez pielęgniarkę 4) uzasadnia konieczność modyfikowania planu czynności pielęgnacyjnych odpowiednio do stanu zdrowia i sprawności osoby chorej i niesamodzielnej oraz sytuacji w miejscu pracy 5) omawia skutki zaniedbań higienicznych i pielęgnacyjnych dla zdrowia i życia osoby chorej i niesamodzielnej 6) dobiera materiały i produkty medyczne, środki oraz sprzęt do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych odpowiednio do stanu zdrowia i sprawności osoby chorej i niesamodzielnej 7) dobiera metody i techniki do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych osobie chorej i niesamodzielnej 8) opisuje specjalne produkty chłonne zabezpieczające skórę i bieliznę oraz preparaty pielęgnacyjne zabezpieczające i poprawiające kondycję skóry
<p>2) wykonuje czynności higieniczne i pielęgnacyjne osobie chorej i niesamodzielnej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) omawia podstawowe zasady i procedury stosowane podczas wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych osobie chorej i niesamodzielnej 2) omawia prawa pacjenta, w tym prawo do dobrej jakości opieki, prawo do wyrażania zgody lub odmowy zgody na wykonywanie czynności higienicznych i pielęgnacyjnych, prawo do tajemnicy, prawo do intymności 3) omawia przyczyny powstania odleżyny 4) opisuje zmiany odleżynowe 5) stosuje profilaktykę przeciwodleżynową 6) posługuje się sprzętem, przyborami, narzędziami, materiałami i środkami do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych 7) wykonuje czynności higieniczne i pielęgnacyjne osobie chorej i niesamodzielnej, przestrzegając zasad, procedur oraz praw pacjenta
<p>3) uzasadnia konieczność przestrzegania zasad aseptyki i antyseptyki</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) wyjaśnia pojęcia: aseptyka i antyseptyka, dezynfekcja, sterylizacja 2) omawia metody sterylizacji 3) stosuje zasady aseptyki i antyseptyki, adekwatnie do ryzyka zakażenia 4) wyjaśnia procedury i zasady postępowania w sytuacji bezpośredniego narażenia się na zakażenie
<p>4) przestrzega procedur sanitarno-epidemiologicznych podczas wykonywania zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) charakteryzuje źródła zakażenia oraz drogi szerzenia się drobnoustrojów w szpitalu, takie jak: personel medyczny (nosiciele, skóra rąk), niejałowe narzędzia, sprzęt medyczny, aparatura, materiały zanieczyszczone, powietrze i bielizna 2) omawia ogniwa łańcucha epidemicznego 3) opisuje podstawowe metody zapobiegania zakażeniom biologicznym 4) omawia zasady higieny obowiązujące w zakładach opieki zdrowotnej 5) stosuje procedurę higienicznego mycia rąk

	<p>6) stosuje procedury dotyczące zabezpieczania i usuwania zużytego medycznego sprzętu jednorazowego, takiego jak: igły, strzykawki, cewniki, worki na mocz, sprzęt stomijny, oraz postępowania z brudną bielizną</p> <p>7) omawia procedury segregacji i usuwania odpadów medycznych</p> <p>8) segreguje odpady medyczne i zabezpiecza je zgodnie z obowiązującymi zasadami</p> <p>9) przestrzega obowiązujących zasad podczas wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych osobie chorej i niesamodzielnej</p>
5) przestrzega zasad postępowania wobec osoby chorej i niesamodzielnej w sytuacjach trudnych	<p>1) opisuje sytuacje trudne występujące w opiece nad osobą chorą i niesamodzielną, w tym skrajnie zły stan zdrowia, zaburzenia świadomości, agresja, nadwaga połączona z upośledzeniem funkcji narządów ruchu, odmowa jedzenia i picia, znaczne upośledzenie funkcji wzroku, słuchu lub mowy</p> <p>2) rozpoznaje sytuacje trudne dla osoby chorej i niesamodzielnej i dobiera metodę komunikowania się oraz sposób działania</p> <p>3) omawia podstawowe zasady postępowania w sytuacjach trudnych w opiece nad osobą chorą i niesamodzielną, uznając za priorytet dobro osoby chorej i niesamodzielnej oraz bezpieczeństwo innych pacjentów, współpracowników i własne</p>
6) przeprowadza edukację w zakresie wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych adekwatnie do oceny poziomu wiedzy, umiejętności i możliwości osoby chorej i niesamodzielnej	<p>1) objaśnia pojęcia dotyczące edukacji zdrowotnej jako ważnego ogniwa w promocji zdrowia</p> <p>2) uzasadnia celowość i zakres prowadzenia edukacji osoby chorej i niesamodzielnej w zakresie wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych</p> <p>3) opracowuje plan edukacji osoby chorej i niesamodzielnej lub jej rodziny w zakresie wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych</p> <p>4) przeprowadza edukację osoby chorej i niesamodzielnej lub jej rodziny w zakresie wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych oraz prowadzenia zdrowego stylu życia</p>
MED.14.6. Wykonywanie wybranych czynności z zakresu opieki medycznej	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) wykonuje określone zabiegi i czynności medyczne na zlecenie lekarza lub pielęgniarki	<p>1) omawia zadania opiekuna medycznego w zakresie wykonywania zabiegów i czynności na zlecenie i pod nadzorem lekarza lub pielęgniarki</p> <p>2) karmi osobę chorą i niesamodzielną drogą doustną oraz dojelitową – przez zgłębnik lub gastrostomię, w tym PEG (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy) (metodą porcji), lub pomaga podczas karmienia</p> <p>3) omawia zasady pomocy osobie chorej i niesamodzielnej przy przyjmowaniu leków</p> <p>4) omawia monitorowanie bilansu płynów i procedurę dobowej zbiórki moczu</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 5) wymienia cewnik zewnętrzny i worek na mocz 6) prowadzi dobową zbiórkę moczu i bilans płynów 7) rozróżnia zabiegi przeciwzapalne i kąpiele lecznicze 8) omawia stosowanie diet terapeutycznych w wybranych schorzeniach 9) rozpoznaje powikłania leczenia dietetycznego w zakresie podstaw opieki pielęgnacyjnej 10) wykonuje płukanie jamy ustnej, gardła, oka i rany 11) zmienia opatrunek na ranie z zachowaniem zasad postępowania higienicznego, aseptycznego i antyseptycznego
2) wykonuje określone zabiegi i czynności medyczne	<ol style="list-style-type: none"> 1) wykonuje badanie glukometrem w celu oznaczenia stężenia glukozy we krwi osoby chorej i niesamodzielnej 2) dokumentuje dokonanie pomiaru glukometrem i przekazuje informację o wynikach pomiaru lekarzowi lub pielęgniarce 3) identyfikuje zaburzenia połykania u osoby chorej i niesamodzielnej 4) obserwuje i rejestruje rodzaj i objętość przyjmowanych posiłków oraz płynów u osób ze stwierdzonymi zaburzeniami odżywiania 5) opisuje rodzaje stomii, w tym tracheostomię, ileostomię, kolostomię, urostomię, gastrostomię (PEG), oraz rodzaje stosowanego sprzętu stomijnego 6) utrzymuje higienę i pielęgnuje skórę wokół niepowikłanej tracheostomii, gastrostomii, ileostomii, kolostomii 7) wymienia worek stomijny 8) wymienia worek na mocz 9) dobiera, zakłada i wymienia produkty chłonne 10) wykonuje odłączenie wlewu kroplowego
3) wykonuje wybrane czynności opieki nad pacjentem z trudnościami oddychania	<ol style="list-style-type: none"> 1) wykonuje gimnastykę oddechową 2) omawia zasady odśluzowywania dróg oddechowych, w tym czyszczenie rurki tracheotomijnej 3) wykonuje nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia czynne i bierne 4) pomaga osobie chorej i niesamodzielnej w korzystaniu z tlenu z koncentratora tlenu oraz w wykonywaniu inhalacji
4) podaje leki osobie chorej i niesamodzielnej na zlecenie lekarza lub pielęgniarki	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz ich postacie i drogi ich podawania 2) podaje leki przez układ pokarmowy (doustnie, podjęzykowo, okołopoliczkowo, doodbytniczo) lub na skórę 3) podaje leki przez układ oddechowy (nebulizatory, inhalatory ciśnieniowe z dozownikiem pojedynczych dawek, z dozownikiem uruchamiającym wdech, inhalatory proszkowe) 4) podaje leki podskórnice 5) omawia zasady przechowywania i przygotowywania leków zgodnie z obowiązującymi standardami 6) wymienia i rozpoznaje najczęstsze działania niepożądane poszczególnych leków 7) powiadamia lekarza lub pielęgniarkę o wystąpieniu działań niepożądanych poszczególnych leków

5) wykonuje testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi wąsniczkowej i w moczu oraz cholesterolu we krwi wąsniczkowej oraz inne testy paskowe, w miejscu opieki nad pacjentem	1) wykonuje test diagnostyczny dla oznaczenia ciał ketonowych w moczu, w miejscu opieki nad pacjentem 2) wykonuje testy diagnostyczne dla oznaczenia glukozy we krwi wąsniczkowej i w moczu oraz cholesterolu we krwi wąsniczkowej, w miejscu opieki nad pacjentem 3) wykonuje inne testy paskowe, w miejscu opieki nad pacjentem
6) wykonuje określone czynności z zakresu pobierania materiału do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych	1) asystuje lekarzowi lub pielęgniarce przy badaniach diagnostycznych 2) wykonuje czynności z zakresu pobierania krwi żyłnej i wąsniczkowej do badań laboratoryjnych 3) wykonuje czynności z zakresu pobierania materiału do badań laboratoryjnych z górnych dróg oddechowych w celu wykonania testu diagnostycznego 4) wykonuje czynności z zakresu pobierania materiału do wykonania testów mikrobiologicznych i mykologicznych, z wyłączeniem wymazów z dróg rodnych
MED.14.7. Planowanie, organizowanie i wykonywanie czynności opiekuńczych dla osoby chorej i niesamodzielnej z uwzględnieniem opieki nad osobami z demencją	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) planuje czynności opiekuńcze z uwzględnieniem oceny stanu osoby chorej i niesamodzielnej	1) wyjaśnia pojęcie opieka w kontekście skutków niesamodzielności 2) wyjaśnia pojęcia jednostek chorobowych dotyczących chorób neurodegeneracyjnych 3) omawia czynności opiekuńcze podejmowane wobec osoby chorej i niesamodzielnej 4) uzasadnia znaczenie różnicowania osobistego zaangażowania opiekuna medycznego przy wykonywaniu czynności opiekuńczych na: asystowanie, pomaganie i zastąpienie osoby niesamodzielnej 5) dobiera metody i techniki do wykonywania czynności opiekuńczych odpowiednio do stanu zdrowia i sprawności funkcjonalnej osoby chorej i niesamodzielnej 6) dobiera materiały, środki i sprzęt do wykonywania czynności opiekuńczych 7) sporządza plan czynności opiekuńczych
2) wykonuje czynności opiekuńcze wobec osoby chorej i niesamodzielnej	1) omawia zasady i procedury dotyczące wykonywania czynności opiekuńczych związanych z utrzymaniem warunków niezbędnych do życia i bezpieczeństwem funkcjonalnym w zakresie mobilności, samoobsługi, kształtowania codziennego życia i kontaktów społecznych 2) przestrzega zasad bezpieczeństwa i procedur podczas wykonywania czynności opiekuńczych 3) pomaga osobie chorej i niesamodzielnej w wykonywaniu czynności życia codziennego i utrzymaniu aktywności fizycznej

	<p>4) posługuje się sprzętem wspomagającym, materiałami i środkami pomocniczymi do wykonywania czynności opiekuńczych</p> <p>5) pomaga osobie chorej i niesamodzielnej w użytkowaniu zaleconego sprzętu ortopedycznego i rehabilitacyjnego</p> <p>6) przestrzega procedur postępowania ze sprzętem, materiałami i środkami pomocniczymi do wykonywania czynności opiekuńczych</p>
<p>3) udziela wsparcia osobie chorej i niesamodzielnej w sytuacjach dla niej trudnych</p>	<p>1) opisuje trudne sytuacje życiowe i formy wspierania osoby chorej i niesamodzielnej</p> <p>2) omawia rolę opiekuna medycznego w adaptacji osoby chorej i niesamodzielnej do pobytu w podmiotach leczniczych lub jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej</p> <p>3) udziela wsparcia osobie chorej i niesamodzielnej w adaptacji do zmian funkcjonalnych wywołanych poważnym urazem, zaawansowaną chorobą przewlekłą, chorobą terminalną lub zaawansowaną starością</p> <p>4) udziela wsparcia osobie chorej i niesamodzielnej w adaptacji do pobytu w podmiotach leczniczych lub jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej</p> <p>5) współdziała z pielęgniarkami w minimalizowaniu negatywnych przeżyć psychicznych i fizycznych związanych z procesem diagnostyczno-terapeutycznym</p>
<p>4) współpracuje z zespołem terapeutycznym i opiekuńczym</p>	<p>1) omawia podstawowe zadania zespołu terapeutycznego i wymienia kompetencje jego członków w procesie opieki nad osobą chorą i niesamodzielną, w tym lekarza, pielęgniarki, fizjoterapeuty, terapeuty zajęciowego, logopedy, psychologa</p> <p>2) uzasadnia konieczność współpracy opiekuna medycznego z zespołem terapeutycznym</p> <p>3) wymienia główne zakresy współdziałania w obszarze aktywizowania i usprawniania ruchowego osoby chorej i niesamodzielnej</p> <p>4) dokumentuje wykonane czynności zawodowe realizowane we współpracy z członkami zespołu terapeutycznego, w tym z użyciem technik komputerowych</p>
<p>5) komunikuje się z osobą chorą i niesamodzielną, jej rodziną i grupą społeczną</p>	<p>1) omawia proces komunikacji interpersonalnej</p> <p>2) tworzy warunki sprzyjające efektywnemu komunikowaniu się</p> <p>3) charakteryzuje różne techniki komunikacji interpersonalnej z osobą chorą i niesamodzielną i jej rodziną</p> <p>4) nawiązuje relacje z osobą chorą i niesamodzielną, jej rodziną i grupą społeczną, zmniejsza ich niepokój i poczucie wyobcowania</p> <p>5) stosuje zasadę pierwszego kontaktu i efektywnego porozumiewania się w opiece nad osobą chorą i niesamodzielną</p> <p>6) stosuje różne metody werbalnego i pozawerbalnego porozumiewania się</p>

	<p>7) pomaga w stosowaniu sprzętu i technologii komunikacyjnych i zachęca osobę chorą i niesamodzielną do utrzymywania relacji z rodziną i innymi osobami ważnymi dla jej funkcjonowania</p> <p>8) wykazuje się empatią i asertywnością w procesie komunikowania się z osobą chorą i niesamodzielną, jej rodziną i grupą społeczną</p>
MED.14.8. Prowadzenie przyłóżkowej aktywizacji z wykorzystaniem elementów gimnastyki osiowo-symetrycznej w trzech płaszczyznach jednocześnie SOS 3D – metoda Hoppe	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) charakteryzuje efekty zastosowania ćwiczeń w systemie osiowo-symetrycznym w trzech płaszczyznach jednocześnie SOS 3D w profilaktyce i chorobach przewlekłych osób chorych i niesamodzielnych	<p>1) wymienia podstawowe pojęcia z zakresu oceny postawy ciała</p> <p>2) rozpoznaje zaburzenia narządu ruchu i określa skutki zmian</p> <p>3) określa czucie ułożenia ciała w przestrzeni i pojęcie postawy habitualnej</p> <p>4) wyjaśnia neurologiczne wspomaganie ćwiczeniami SOS 3D w jednostkach chorobowych: wylewy, udary, stwardnienie rozsiane</p> <p>5) wymienia zaburzenia neurologiczne, w tym nietrzymanie moczu, kardiologiczne, ortopedyczne, oddechowe, w tym astmatyczne</p>
2) opisuje indywidualne przyrządy dla osoby chorej i niesamodzielnej (drewniane kątowniki z pionami i poziomica do zastosowania i wyegzekwowania mikroruchów w trzech płaszczyznach jednocześnie)	<p>1) wymienia elementy zestawu drewnianych przyrządów do ćwiczeń SOS 3D</p> <p>2) dobiera przyrządy do ćwiczeń SOS 3D do indywidualnych wymiarów antropologicznych osoby chorej i niesamodzielnej</p> <p>3) wyjaśnia znaczenie układu stałych punktów odniesienia dla budowania nowego wzorca prawidłowej postawy w rehabilitacji ruchowej</p>
3) wprowadza ćwiczenia w systemie osiowo-symetrycznym w trzech płaszczyznach jednocześnie SOS 3D	<p>1) indywidualizuje ułożenie ciała w systemie osiowo-symetrycznym w trzech płaszczyznach jednocześnie</p> <p>2) stosuje w praktyce nowy wzór prawidłowej postawy – prostopadłością prawidłowej postawy</p> <p>3) stosuje system osiowo-symetryczny w trzech płaszczyznach jednocześnie do wyegzekwowania prawidłowego chodu: równoległego układania kończyn dolnych podczas stania i podczas chodzenia oraz symetrycznego ich obciążania</p> <p>4) prowadzi edukację usprawniania ruchowego w czynnościach dnia codziennego</p> <p>5) pomaga w doborze przyrządów do ćwiczeń osiowo-symetrycznych</p> <p>6) wspomaga indywidualne wykonywanie ćwiczeń przez osobę chorą i niesamodzielną</p> <p>7) monitoruje postęp uzyskiwanych efektów, po zastosowaniu przyrządów do mikroruchów</p> <p>8) prowadzi edukację osoby chorej i niesamodzielnej oraz jej rodziny w zakresie autodiagnozy zaburzeń narządu ruchu</p> <p>9) udziela informacji zwrotnej w celu tworzenia nowych wzorców prawidłowego układania narządu ruchu podczas czynności dnia codziennego osoby chorej i niesamodzielnej</p>

	10) stosuje indywidualne działania terapeutyczne i rehabilitacji ruchowej, uwzględniając aktualny stan wiedzy
MED.14.9. Język obcy zawodowy	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych: <ol style="list-style-type: none"> ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie z dokumentacją związaną z danym zawodem z usługami świadczonymi w danym zawodzie 	1) rozpoznaje oraz stosuje środki językowe umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie: <ol style="list-style-type: none"> czynności wykonywanych na stanowisku pracy, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy narzędzi, maszyn, urządzeń i materiałów koniecznych do realizacji czynności zawodowych procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych świadczonych usług, w tym obsługi klienta
2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: <ol style="list-style-type: none"> rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje lub filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową) 	1) określa główną myśl wypowiedzi lub tekstu lub fragmentu wypowiedzi lub tekstu 2) znajduje w wypowiedzi lub tekście określone informacje 3) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu 4) układa informacje w określonym porządku
3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: <ol style="list-style-type: none"> tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – według wzoru) 	1) opisuje przedmioty, działania i zjawiska związane z czynnościami zawodowymi 2) przedstawia sposób postępowania w różnych sytuacjach zawodowych (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady) 3) wyraża i uzasadnia swoje stanowisko 4) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze 5) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji
4) uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu: <ol style="list-style-type: none"> reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych 	1) rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę 2) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia 3) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza z opiniami innych osób 4) prowadzi proste negocjacje związane z czynnościami zawodowymi 5) stosuje zwroty i formy grzecznościowe 6) dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji

b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument) związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych	
5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych	<ol style="list-style-type: none"> 1) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, symbolach, piktogramach, schematach) oraz audiowizualnych (np. filmach instruktażowych) 2) przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym nowożytnym 3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim lub w tym języku obcym nowożytnym 4) przedstawia publicznie w języku obcym nowożytnym wcześniej opracowany materiał (np. prezentację)
<p>6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad nauką języka obcego nowożytnego b) współdziała w grupie c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym d) stosuje strategie komunikacyjne i kompensacyjne 	<ol style="list-style-type: none"> 1) korzysta ze słownika dwujęzycznego i jednojęzycznego 2) współdziała z innymi osobami, realizując zadania językowe 3) korzysta z tekstów w języku obcym nowożytnym, również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych 4) identyfikuje słowa klucze, internacjonalizmy 5) wykorzystuje kontekst (tam, gdzie to możliwe), aby w przybliżeniu określić znaczenie słowa 6) upraszcza (jeżeli to konieczne) wypowiedź, zastępuje nieznanne słowa innymi, wykorzystuje opis, środki niewerbalne
MED.14.10. Kompetencje personalne i społeczne	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) przestrzega zasad kultury osobistej i etyki zawodowej	<ol style="list-style-type: none"> 1) wyjaśnia pojęcia: etyka, etyka zawodowa, wartości moralne, hierarchia wartości, reguła, norma moralna, kodeks etyczny, kultura, kultura zachowania 2) omawia zasady kultury osobistej i etyki, w tym etyki zawodowej 3) rozpoznaje przypadki naruszeń praw pacjenta i praw człowieka 4) wskazuje skutki nieprzestrzegania praw pacjenta 5) rozpoznaje zachowania etyczne i nieetyczne w życiu codziennym i zawodowym 6) stosuje zasady etykiety językowej, zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w swoim środowisku 7) przestrzega zasad netykiety w komunikacji w internecie 8) przestrzega zasad związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych osobowych 9) dba o prestiż i wizerunek zawodu 10) respektuje zasady dotyczące przestrzegania tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy 11) przestrzega zasady zaufania i poszanowania prywatności w wykonywaniu zadań zawodowych

2) wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany oraz konsekwencją w realizacji zadań zawodowych	1) dokonuje analizy własnej kreatywności i otwartości na zmiany 2) wymienia techniki twórczego rozwiązania problemu 3) proponuje alternatywne, nowatorskie rozwiązania problemów 4) stosuje techniki twórczego myślenia podczas rozwiązywania problemu 5) opisuje źródła zmian organizacyjnych 6) podejmuje działania w zmiennych warunkach pracy w zależności od stanu osoby chorej i niesamodzielnej 7) wskazuje możliwości wprowadzania zmiany w realizacji zadań zawodowych 8) planuje i wykonuje działania pielęgnacyjno-opiekuńcze zgodnie z przyjętym planem i w określonym czasie 9) dokonuje analizy i oceny podejmowanych działań w kontekście jakości świadczonych usług
3) przewiduje skutki podejmowanych działań	1) zarządza czasem pracy 2) analizuje sytuacje zawodowe w kontekście przestrzegania norm i procedur 3) rozpoznaje przypadki łamania norm i procedur oraz ocenia ich konsekwencje 4) wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe wydarzeń i zachowań 5) przewiduje skutki niewłaściwych działań na stanowisku pracy 6) dokonuje samooceny i wskazuje konsekwencje wynikające z popełnianych błędów 7) informuje współpracowników o istotnych problemach, których rozwiązanie wykracza poza jego kompetencje
4) radzi sobie ze stresem	1) wyjaśnia pojęcia: stres, eustres, dystres, 2) omawia czynniki stresogenne 3) wymienia objawy stresu oraz konsekwencje długotrwałego pozostawania pod wpływem stresu 4) omawia objawy wypalenia zawodowego 5) wskazuje przyczyny sytuacji stresowych w pracy zawodowej 6) opisuje i stosuje techniki radzenia sobie z emocjami i ze stresem
5) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe	1) opisuje umiejętności i kompetencje niezbędne do wykonywania zawodu 2) uzasadnia znaczenie doskonalenia zawodowego, aktualizowania wiedzy i umiejętności zawodowych 3) analizuje własne kompetencje i ustala cele oraz planuje dalszą ścieżkę rozwoju 4) dobiera formy doskonalenia zawodowego do swoich potrzeb i możliwości 5) dzieli się wiedzą i doświadczeniem z innymi 6) analizuje swoje predyspozycje w zakresie samozatrudnienia
6) negocjuje warunki porozumień	1) wyjaśnia pojęcia: konflikt, negocjacje, mediacje, arbitraż 2) uzasadnia potrzebę rozwiązywania konfliktów 3) wymienia metody rozwiązywania konfliktów 4) uzasadnia potrzebę utrzymywania poprawnych relacji z odbiorcami usług i współpracownikami 5) określa czynniki ułatwiające i utrudniające negocjacje

	6) omawia rodzaje negocjacji: miękkie, twarde, rzeczowe 7) opisuje style prowadzenia negocjacji
7) współpracuje w zespole podczas realizacji zadań zawodowych	1) uzasadnia korzyści wynikające z pracy zespołowej oraz celowość planowania pracy zespołu 2) wymienia cechy grupy społecznej, różne formy współpracy w grupie oraz czynniki związane z procesami rozwoju grupy 3) wymienia konsekwencje niewłaściwego planowania pracy w zespole 4) wskazuje aspekty właściwego doboru ról w zespole i określa swoją rolę w zespole 5) wymienia korzyści wynikające z właściwego zarządzania zespołem i określa osobiste predyspozycje do kierowania zespołem
8) stosuje zasady komunikacji interpersonalnej	1) opisuje ogólne zasady komunikacji interpersonalnej 2) wypowiada się w sposób zrozumiały, jasny i swobodny, logicznie argumentuje 3) interpretuje mowę ciała w komunikacji 4) wykorzystuje pytania, parafrazę w komunikacji interpersonalnej 5) przestrzega zasady asertywności w komunikacji interpersonalnej 6) udziela informacji zwrotnej 7) przestrzega zasad etykiety językowej
MED.14.11. Organizacja pracy małych zespołów	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) planuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań	1) uzasadnia celowość planowania pracy zespołu 2) wskazuje konsekwencje niewłaściwego planowania pracy w zespole
2) dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań	1) przewiduje skutki niewłaściwego doboru osób do zadań 2) identyfikuje kompetencje i umiejętności osób w zespole 3) przydziela zadania, uwzględniając poziom umiejętności i kompetencje członków zespołu
3) kieruje wykonaniem przydzielonych zadań	1) wskazuje cechy skutecznego menedżera i lidera grupy 2) opisuje zakres obowiązków kierownika zespołu 3) stosuje strategie kierowania zespołem wykonującym przydzielone zadania 4) zachęca członków zespołu do wykonywania zadań 5) przyjmuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje 6) monitoruje działania zespołu 7) sporządza sprawozdania z realizacji działań zespołowych
4) wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakości pracy	1) analizuje wyniki badań przeprowadzanych wśród pracowników dotyczących warunków pracy 2) wykorzystuje opinie pracowników do planowania zmian techniczno-organizacyjnych 3) proponuje zmiany w organizacji pracy mające na celu poprawę warunków i jakości pracy 4) proponuje rozwiązania techniczne mające na celu poprawę warunków i jakości pracy

WARUNKI REALIZACJI KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE OPIEKUN MEDYCZNY

Szkoła prowadząca kształcenie w zawodzie zapewnia pomieszczenia dydaktyczne z wyposażeniem odpowiadającym technologii i technice stosowanej w zawodzie, aby zapewnić osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego oraz umożliwić przygotowanie absolwenta do wykonywania zadań zawodowych.

Wyposażenie szkoły niezbędne do realizacji kształcenia w kwalifikacji MED.14. Świadczenie usług medyczno-pielęgnacyjnych i opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej

Pracownia anatomiczna wyposażona w:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu, z oprogramowaniem biurowym, drukarką laserową ze skanerem i kopiarką A4, projektorem multimedialnym,
- modele i plansze anatomiczne, filmy dydaktyczne, atlasy anatomiczne, edukacyjne programy komputerowe z zakresu anatomii.

Pracownia pierwszej pomocy medycznej wyposażona w:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu, z oprogramowaniem biurowym, drukarką laserową ze skanerem i kopiarką A4, projektorem multimedialnym,
- wytyczne Polskiej Rady Resuscytacji i Europejskiej Rady Resuscytacji,
- apteczkę zaopatrzoną w środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy wraz z instrukcją o zasadach udzielania pierwszej pomocy,
- fantomy BLS (Basic Life Support) osoby dorosłej,
- automatyczny defibrylator treningowy AED (Automatyczny Elektryczny Defibrylator),
- środki opatrunkowe.

Pracownia zabiegów pielęgnacyjnych oraz czynności opiekuńczych wyposażona w:

- apteczkę zaopatrzoną w środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy wraz z instrukcją o zasadach udzielania pierwszej pomocy,
- fantomy pielęgnacyjne osoby dorosłej do nauki czynności higienicznych osoby dorosłej,
- fantom pielęgnacyjny geriatryczny,
- podnośnik pacjenta,
- łóżko ortopedyczne,
- wózek inwalidzki służący do transportowania pacjenta,
- zestaw drobnego sprzętu medycznego: ciśnieniomierz elektroniczny i sprężynowy, termometr elektroniczny,
- zestaw do profilaktyki odleżynowej,
- zestaw wyposażenia sanitarnego i higienicznego: dozownik na mydło, ręczniki, środek dezynfekcyjny, kosz i worki na odpady,
- łóżka szpitalne elektryczne z oprzyrządowaniem i szafkami przyłóżkowymi z regulowanym blatem,
- bieliznę pościelową i osobistą,
- parawany, taborety, pojemnik na brudną bieliznę, pojemniki na odpady,
- sprzęt do przemieszczania chorych: chodziki, ślizgi,
- materace przeciwoleżynowe, udogodnienia dla chorych,
- sprzęt rehabilitacyjny i ortopedyczny,
- zestaw sprzętu do nauki gimnastyki oddechowej,
- wyroby medyczne do pielęgnacji pacjenta leżącego,
- środki pielęgnacyjne, zestaw do zabiegów przeciwwzapalnych, jałowe materiały opatrunkowe,
- stoliki zabiegowe, tace, środki dezynfekcyjne,
- sprzęt do nauki podawania leków drogą układu oddechowego, w tym sprzęt do tlenoterapii,
- stanowisko do nauki pobierania krwi żyłnej i włosniczkowej do badań,
- sprzęt do nauki karmienia pacjenta różnymi metodami,
- trenażery do nauki:
 - – odłączania wlewów kroplowych (model ramienia osoby dorosłej),
 - – iniekcji podskórnych (w różne okolice np. w ramię, udo, brzuch),
 - – pielęgnacji stomii,
 - – pielęgnacji ran,
 - – pielęgnacji odleżyn,
 - – zabezpieczania dróg oddechowych u dorosłego.

Szkoła zapewnia dostęp do gabinetu diagnostyczno-zabiegowego wyposażonego w:

- umywalkę z ciepłą i zimną wodą, dozownik z mydłem w płynie, dozownik ze środkiem dezynfekcyjnym, pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia, pojemnik na zużyte ręczniki, pojemniki na odpady medyczne i inne odpady,
- zlewozmywak z baterią do mycia narzędzi i sprzętu wielokrotnego użytku,
- parawany lub kotary w liczbie niezbędnej do zapewnienia intymności pacjentom,
- statywy lub stojaki do wlewów kroplowych,
- sprzęt i środki umożliwiające segregację odpadów medycznych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,
- zestawy sprzętu do nauki zabiegów higienicznych u pacjentów dorosłych, takiego jak: wózek kąpielowy, wózkowanna, przenośny zestaw do mycia głowy,
- zestawy materiałów i środków do pielęgnacji osób dorosłych, w tym bieliznę osobistą i pościelową, przybory i produkty do codziennej higieny i pielęgnacji, jednorazowe sprzęty sanitarne,
- zestaw sprzętu do nauki przemieszczania i pozycjonowania pacjenta różnymi technikami i metodami oraz profilaktyki przeciwoodleżynowej, w tym wózek inwalidzki, materac przeciwoodleżynowy dynamiczny, sprzęt do przemieszczania i transportowania pacjenta, akcesoria do stabilizacji pozycji ciała pacjenta,
- zestaw sprzętu do nauki wykonania pomiarów i oceny parametrów funkcji organizmu, w tym co najmniej: termometr do pomiaru ciepłoty ciała na podczerwień, ciśnieniomierz automatyczny, pulsoksymetr, wagę lekarską,
- zestaw sprzętu do nauki wykonywania testów diagnostycznych dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi włosniczkowej i w moczu oraz cholesterolu we krwi włosniczkowej (glukometr wraz z niezbędnym osprzętem, analizator cholesterolu z akcesoriami, inne testy paskowe),
- sprzęt do nauki pobierania materiału do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych i mykologicznych uwzględniający rodzaj badania i materiału,
- sprzęt do nauki podawania leków drogą doustną.

Miejsce realizacji praktyk zawodowych: podmioty lecznicze, jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz inne podmioty stanowiące potencjalne miejsce zatrudnienia absolwentów szkół prowadzących kształcenie w zawodzie.

Liczba tygodni przeznaczonych na realizację praktyk zawodowych: 6 tygodni (210 godzin).

MINIMALNA LICZBA GODZIN KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO DLA KWALIFIKACJI WYODRĘBNIONEJ W ZAWODZIE¹⁾

MED.14. Świadczenie usług medyczno-pielęgnacyjnych i opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej	
Nazwa jednostki efektów kształcenia	Liczba godzin
MED.14.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	30
MED.14.2. Podstawy opieki nad osobą chorą i niesamodzielną oraz podstawy opieki medycznej	60
MED.14.3. Rozpoznawanie problemów opiekuńczych i medycznych w opiece nad osobą chorą i niesamodzielną	80
MED.14.4. Planowanie czynności higienicznych i pielęgnacyjnych dla osoby chorej i niesamodzielnej	80
MED.14.5. Organizowanie i wykonywanie czynności higienicznych oraz wykonywanie wybranych czynności opieki pielęgnacyjnej	80
MED.14.6. Wykonywanie wybranych czynności z zakresu opieki medycznej	320
MED.14.7. Planowanie, organizowanie i wykonywanie czynności opiekuńczych dla osoby chorej i niesamodzielnej z uwzględnieniem opieki nad osobami z demencją	90
MED.14.8. Prowadzenie przyłóżkowej aktywizacji z wykorzystaniem elementów gimnastyki osiowo-symetrycznej w trzech płaszczyznach jednocześnie SOS 3D – metoda Hoppe	80
MED.14.9. Język obcy zawodowy	30
Razem	850
MED.14.10. Kompetencje personalne i społeczne ²⁾	
MED.14.11. Organizacja pracy małych zespołów ²⁾	

¹⁾ W szkole liczbę godzin kształcenia zawodowego należy dostosować do wymiaru godzin określonego w przepisach w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół, przewidzianego dla kształcenia zawodowego w danym typie szkoły, zachowując minimalną liczbę godzin wskazanych w tabeli dla efektów kształcenia właściwych dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie.

²⁾ Nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania kompetencji personalnych i społecznych oraz umiejętności w zakresie organizacji pracy małych zespołów.”;